

༡༡། མཚུལ་བཤད་ཟིན་སྒྲ་མའི་ཐུགས་རྗེ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལྟན་ཚངས་དབྱངས་སྤྲིན་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

@001A ༡༡། །རབ་རྒྱལ་ས་སྟག་ལོར་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགའ་ལྟན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་གྲི་བྱང་སྒྱུལ་མིང་པ་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་བདག་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན། བྱུང་བཤག་
དོན་རྒྱུ་འཆང་པ་བོང་ཁ་པ་དཔལ་

བཟང་པོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ལམ་རིམ་མཆན་བཞིའི་བཤད་གྲིང་སྒྱུལ་མཚུག་བཏན་བཞུགས་མཚུལ་བཤད་ཟིན་སྒྲ་མའི་ཐུགས་རྗེ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལྟན་ཚངས་དབྱངས་སྤྲིན་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །ཨོ་བདེ་ལེགས་་
སྒྱུ་གྱུར་ཅིག །སྒོ་བཟང་མཁུན་པའི་

འོད་དཀར་གཅིག་གིས་ཤེས་བྱའི་མཁའ་ཡི་སྒྱུ་ཁྲུང་བཅིངས། །བདུད་གྲིས་མི་ཐུབ་དབང་ལྷག་བརྒྱད་གྱི་རི་དྲགས་མཚན་མ་འཛིན་པ་ཉིད། །འཆི་མེད་དོན་རྒྱུ་ཏག་པའི་ཐིག་ལེ་ཀུན་དགའ་
གཞོན་

རྒྱའི་ལང་ཚོ་ཅན། །དང་འདིར་ཆོ་བཅུད་བདུད་ཅི་རི་ཐིགས་སྤྱང་འབུམ་དུ་འབབས་པས་སིམ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སྒྲ་མ་སྒོ་བཟང་ཐུབ་དབང་དོན་རྒྱུ་འཆང་གི་བྱིན་རྒྱ་བས་དབྱར་གྱི་དགའ་སྟོན་བསྐྱེད་

@002A ༄། །བའི་བདེན་ཆོག་ཁྱུ་བྱུག་ནགས་སྤྱི་ཅིན་པའི་མགོན་མཉུན་ལྷན་དུ་བཏང་སྟེ། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས། དཔལ་ལྷན་ས་

གསུམ་འགོ་བའི་མིག་གཅིག་དུ། །(14c6) ་(14c6) ་(14c6) །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་སྤངས་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་པའི་དཔལ་དང་ལྷན་ཞིང་། ས་
གསུམ་གྱི་འགོ་བ་ཡོངས་ལ་

མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གྱི་ལམ་བཟང་རྩལ་བཞིན་སྟོན་པའི་མིག་གཅིག་དུ། བདག་ཅག་ཐར་འདོད་སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་ནམས་གྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་མགོན་དང་། སྐབས་དང་། སྤྱིང་དང་།

དཔུང་གཉིན་དམ་པར་གྱུར་ཅིང་། ཏུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐུགས་རྗེ་དང་བཀའ་དྲིན་ཆེས་ཆེར་ལྷག་པའི་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྷན་གྱི་ཙུ་བའི་སྒྲ་མ་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་

@002B བདག་པོ་དོན་གྱི་སྐད་དུ་མཆོན་ནས་སྟོས་ཏེ་སྒྲ་མ་སྟོ་བཟང་ཐུབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་རྗེ་བཙུན་བུམས་པ་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞབས་སྟེགས་སྤིང་ཞིའི་དགེ་
ལེགས་གྱི་འདོད་པ་འཇོ་བའི་དཔག་

བསམ་ནོར་བུའི་ཁྲི་འཕང་མངོན་མཐོའི་དུང་དུ། མགོན་པོ་གང་གི་སྐབས་རེལ་དུ་འཛོ་བའི་སྟོབ་བུའི་ཐ་ཤལ་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ནས་སྦྱིམ་པའི་པད་མོ་སྤྱི་བོར་བཀོད་དེ་

གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྒྲིང་

པོ་ནི། དེ་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་ཉིད་སྔོན་བསྐྱལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྔོན་རོལ་ནས་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་པས་གཞན་གཅིས་པར་འཛིན་པའི་
བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་

བྱགས་བསྐྱེད། བར་དུ་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བསྐྱོན་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྲིས་བསྐྱས་པའི་བྱ་དཀར་བའི་རྒྱལ་སྤས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱམ་པ་མེད་པར་བསྐྱབས། མཐར་
ཚུགས་

སྒྲིན་སྒྲུང་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། སློབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ཇེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྲིས་ཐེག་པ་གཞན་དང་ལམ་གཞན་གྲིས་སྤོང་བར་མི་རྣམས་པའི་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པའི་ངི་མ་སྤ་
མོ་ཚུན་ཆད་

ལྷག་མེད་དུ་བཅོམ་སྟེ། རང་སྤྱང་འོག་མིན་གྱི་ཞིང་དུ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དེ་ཇེ་པོ་བྱང་ན་ཕྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་མཛད་ནས། ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྔ་གྱི་ལོངས་

ཕྱིད་ཚེ་གས་པའི་

@003A ༄། རྒྱུར་བཞེངས་ཏེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཆོས་རྒྱུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ནམ་མཁའ་ཇི་སྟིང་གནས་གྱི་བར་གཡོ་བ་
མེད་པ་དེ་རྒྱར་ལགས་གུང་། རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚེས་གྱི་སྐུ་དེ་སངས་རྒྱས་ནང་པན་ཚུན་གྱི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་ལས། ས་བཅུ་གྲིད་པ་ཐ་མ་པས་ཀྱང་ཆ་གས་ཙམ་མཇལ་བར་མི་རྣམ་པས་
དེ་ཙམ་གྱིས་བཞེད་པ་མི་ཁེངས་པར། ཇི་སྐྱད་

དུ་ཡང་རྒྱུད་གྲྭ་མ་ལས། ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་ཚངས་པ་ཡི། །གནས་ལས་འཕོ་བ་མེད་བཞིན་དུ། །ལྷ་ཡི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །སྤང་བ་འབད་མེད་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུབ་པ་ཆོས་སྐུ་
ལས། །བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ཁམས་ཀྱིན་དུ། །

སྐལ་ལྷན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་འབད་མེད་པར། །སྐལ་པ་དག་གིས་སྟོན་པར་མཛོད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་ལ་སྤང་རྟུང་བའི་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་སྤྱད་ཅིགས་

བརྒྱ་རིགས་ལྷ་རིགས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་

དགྲིལ་འཁོར་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་མཁའ་ཁྱབ་ཞིང་གི་འཁོར་ལོར་སྒྲི་ཞིང་བསྐྱ་བ་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། སྒྲར་ཡང་མི་གཡོའི་སྐྱ་མངའ་བྱོད་ཀྱིས་སྤིད་གསུམ་བྱོན་ནས་སྐྱལ་ནམས་
དང་། །གཤེགས་པ་དང་ནི་བལྟམས་དང་བྱང་རྒྱབ་ཞི་བའི་

འཁོར་ལོའང་སྟོན་པར་མཛད། །དེ་ལྟར་བྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གཡོ་བག་སྒྲིད་ཅན་རེ་བའི་ཞགས་པ་ནི། །མང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་བྱགས་རྗེས་མྱ་ངན་འདས་པར་བགྱི་བར་མཛད། །ཅིས་
གསུངས་པ་ལྟར། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལས་

@003B དག་ཡན་ཆད་ལ་སྒྲུང་དུ་རུང་བའི་མཆོག་གི་སྐྱལ་སྐྱའི་ནམ་པར་བསྟན་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པ་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོ་ཐམས་ཅད་དུ་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རེ་དང་། སྤིང་རེ་དང་། སྐྱའི་བྱོན་ཙམ་རེ་

རེ་ལའང་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་མཆོག་གི་སྐྱལ་སྐྱ་དང་། དེ་རེ་རེའི་བ་སྐྱའི་ཁྱུང་བྱ་རེ་ཡང་སྐྱལ་སྐྱའི་ཞིང་ན་མཆོག་གི་སྐྱལ་སྐྱ་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་དབྱེས་པར་

སྟོད་ཅིང་། སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་བསྐྱལ་པ་རྒྱ་མཚོའི་

མཛད་པ་དང་། བསྐྱལ་པ་རྒྱ་མཚོར་སྐད་ཅིག་གི་མཛད་པ་སྟོན་དུས་རིང་བྱང་དུ་མ་གྱུར་པ་སོགས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་བཅུ་གཉིས་མཛད་པའི་ངོ་མཚར་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་
སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། མངོན་ཏོགས་རྒྱན་ལས།

རྒྱ་ནི་ཡོངས་སུ་སྟོན་གྱུར་ན། །གང་དང་གང་ལ་གང་དང་ནི། །གང་ཆོ་བ་ལ་ཡན་གྱུར་པ། །དེ་དང་དེ་ལ་དེར་སྒྲུང་ངོ། །ཞེས་དང་། རྒྱད་ཐུག་མ་ལས། དེ་དག་དགོན་པར་སྟོན་ཤིང་ཆེན་པོར་
གྱུར། །སྟོན་དང་རིན་ཆེན་མི་ཟད་གཏེར་རྣམས་དང་།

ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འདོད་པ་སྟོན་བཞིན་དང་། །ལམ་གོ་ལ་འབྱམས་པ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་ཡང་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་དུ་མར་རྒྱལ་
སྲས། ཉན་རང་། ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན། རྒྱལ་པོ་

དང་རྒྱལ་ཕྱན། དག་སྟོང་དང་བྱམ་ཟེ། ཁྱིམ་བདག་དང་དམངས་པལ་པ། བདུད་དང་སྟོན་པོ། ཐ་ན་བྱ་དང་རི་དྲགས། སྟོན་དང་སྟོན་ཤིང་། སྟོང་དང་གྲུ་ཟམ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་སོགས་རྒྱ་

ཟླ་དང་མིག་འཕུལ་བཞིན་གང་འདུལ་སྒྲུལ་པའི་རྩལ་གར་

@004A ཨྲ། །རྒྱ་མཚོ་སྤྲིན་གྱི་བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་པས་སེམས་ཅན་འཁོར་དུ་མ་བསྐྱུས་པ་བསྐྱུས། བསྐྱུས་པ་སྤྲིན། སྤྲིན་པ་གྲོལ། གྲོལ་བ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། མཐའ་དག་ནི་
སངས་རྒྱས་ནང་པན་ཚུན་

ཁོན་འི་སྤྱོད་ཡུལ་ཉག་གཅིག་ལགས་པས་སྤྲོ་བསམ་བཞེད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་སྤྲང་རོར་སྤྲི་ཕྱང་བ་བྱོན་པའི་ཚུལ་ཚད་མའི་སྤྲོས་བྱའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་
ཆེ་ལོང་ཙམ་སྤྲོས་ན། སྤྲོན་འདས་པའི་དུས་

བསྐྱལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྲ་རྩལ་ཏུ་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཆོ་གཉིན་ལྡན་ཏུ་བོ་ཞེས་བྱ་བར་སྤྲི་སྤྲེ་བ་བཞེས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་གཟིགས་སྤྲོབ་པ་དང་
མི་སྤྲོབ་པའི་འཁོར་འབུམ་ཕྱག་དྲུག་ཅུ་ཙྰ་

བཞི་དང་བཅས་པར་རིན་པོ་ཆེའི་བྲུས་ཁང་བྲུས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དང་བཅས་པས་བསྐྱེན་བཀྱར་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་བྱུགས་བསྐྱེད། དེ་ནས་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་གདོང་གསུམ་

པ། མེད་གོ་འཇིགས་པ་མེད་པ། སངས་རྒྱས་

འོད་སྤང་གི་སྒྱ་གདུང་ལ་གདུགས་འབྲིང་པོ་ཡུལ་བ་པོ་རྒྱལ་པོ་གསལ་ལྡན་གྲགས། དགའ་ལྡན་གྱི་ཡུལ་དུ་ལྷའི་བྱ་བྲི་མ་མེད་པའི་ཏོག །སོ་སའི་སྤིང་གི་དུར་ཁྲོད་དུ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་
སྟག་མེའི་གཟུགས་ཅན། འཇུག་ལའི་

རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ཀྱི་ཤིང་རྟ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་ཉན་ཐོས་དབང་པོའི་སྟོ་སྟོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དུ་ལུང་བསྟན་པ་གཙུང་དགའ་བོ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་བྱ་མགྱིན་སྟོན་ཟླ་བའི་ཆོས་
སྟོན་ཡེ་ཤེས་འཛིན། འཕགས་ཡུལ་གྱི་

@004B རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཡུག་བརྟུལ་ཞུགས་སྟོན་པ་བྱུབ་ཆེན་ནག་པོ་པ། ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་བཙན་གྱི་སྟོན་པོ་གངས་ཅན་འདིར་ཡི་གའི་སྟོལ་ཐོག་མར་སྤྱེ་ནས་བོད་ཡུལ་ལུན་པའི་སྤིང་ན་དམ་
ཆོས་ཀྱི་སྟོལ་ཐོག་མར་དངས་པས་བོད་སྤྱིར་བྲིན་གྱིས་ཆེ་

བ་ཐོན་མི་སྟོར། ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྟོང་ལྷེའུ་བཙན་གྱི་སྤྲས་ཐ་རྒྱུང་རྣམ་སྤྲས་རྟ་བདག་བརྒྱད་བྲན་དུ་བཀོལ་ནས་སྟོར་ཏེ་ཏོར་གྱི་སྟོམ་གྲ་བར་པ་བརྟུལ་ཏེ་གཡུའི་བྱབ་པ་དང་། བསེ་བག་སྒྲུག་རྒྱུང་

སོགས་བྲངས་ནས་རྒྱལ་པོ་པ་དཀར་

བསམ་ཡས་མི་འབྱུང་ལྟན་གྱིས་འབྱུང་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྤང་མར་འགོད་པ་པོ་ལྟ་སྤྲས་སུ་ཉིག་བཙན་པོ། མཐའ་བཞི་བདུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དག་པོ་གཡུལ་གྱི་སྦྱོར་བས་ཆམ་ལ་
ཕབས་ནས་བོད་གྱི་ལྷ་ཆོས་བདུད་གྱི་འཆོ་

བ་ལས་བསྐྱུང་བ་སྤྲུག་པོ་གདོང་གི་མིགས་བརྒྱད་གླིང་རྗེ་གོ་སར་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཆ་བ་རྒྱལ་སྤྲས་དག་ལྷ་ཅེ་རྒྱལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་སྤྲུག་མིད་ལ་བཞད་པའི་རྩོུའི་སྦྱོབ་མ་ཆོ་གཅིག་ལ་
འཇའ་ལུས་བྱུང་པ་རས་པ་ཞི་པ་འོད། ལུས་སྦྲོག་

ཐད་ལ་བོར་བའི་དཀར་སྤྱད་དང་བཙོན་པ་དག་པོས་རྩོུ་བོ་རྗེ་བོད་དུ་གདན་བྲངས་ཏེ། དེང་བཀའ་གདམས་གྱི་བསྟན་པ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟར་ཡོད་པ་འདི་གང་ལས་བྱུང་བའི་དྲིན་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་
ནག་ཆོ་རྒྱལ་བྲིམས་རྒྱལ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་འབྲུན་

ཟླ་མེད་པའི་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ས་སྤྱིའི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་མེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་སྦྱོ་གོས། ཆོ་མཆོག་གླིང་ཡོངས་འཛིན་པའི་ཉ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཅུ་བའི་སྤྱི་

མ་འཇམ་མགོན་ལྷན་དུ་བཞུགས་ཀྱི་བདག་པོ་གྲུབ་

@005A ཨྱེ། །མཆོག་གློ་བཟང་ནམ་ཀླུ། གནམ་བསྐྱོས་འཇམ་དབྱངས་གོང་མའི་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་དུ་གྱུར་ནས་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ལ་འགྲན་ཆེ་མེད་
པ་ལྟར་སྐྱེ་ལོ་པའི་དོན།

དཀར་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མས་རྒྱ་གར་ཤར་ཅུབ་ཅུབ་ཆེན་ཉུལ་ལ་བོད་དུ་གསང་སྤྲུགས་གསར་འགྱུར་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་མར་པ་ཆོས་ཀྱི་གློ་བྲོས། གཞན་ཡང་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་རྒྱལ་
བྱ་དད་པ་རབ་དུ་བཏོན་པའི་སྐར་སྐྱེ་བ་

བཞེས་པའི་སྐབས་གློན་པོ་བླུ་སྐྱེ་མ་མཆིལ་པ། སློ་ལོང་ཀྱན་དུ་རྒྱུ་འོ་ཆོང་དཔོན་གྱི་གྲོགས་པོ་བླུ་བདག་སོགས་འཕགས་ཡུལ་གསལ་བྱེད་སོ་དུག་གི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡབ་ཡུམ་དང་
སྲས་དང་གློན་པོ་སོགས་ཅི་རིགས་པར་

སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་ནི་སྐྱུ་འི་སྤང་བ་ཟམ་མ་ཆད་པར་བྱོན་ནས་སྐྱེ་བོ་གངས་མེད་པ་སྤྱིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པར་མཇད་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་འང་ཇི་སྐད་དུ། རྒྱུ་གླ་མ་ལས། ཇི་ལྟར་བེཊཱ་_(R+YA)་ས་གཞི་

གཙང་མ་ལ། །ལྷ་དབང་ལུས་གྱི་

གཟུགས་བརྟན་སྒྲུང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །བྱབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱུ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་འཆར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གདུལ་བྱའི་ཤེས་རྒྱུད་དག་ན་དག་
བའི་བཤེས་གཉིན་མཆོག་གི་སྐྱུ་ལ་སྐྱར་

དངོས་སུ་མངལ་རྒྱས་གྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱལ་པ་སྤྲ་ཞིང་སྟིགས་མ་ལྟ་བུ་དཔོན་དུས་མཐར་སྐྱེས་པའི་བདག་སོགས་མགོན་མེད་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱི་དོན་དུ། ཇི་སྐད་དུ། པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པས། བདེ་གཤེགས་སྐྱུ་

@005B གསུམ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི། །(14c6) ་ (14c6) ་ (14c6) །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གསང་གསུམ་མི་ཟད་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་ངོ་མཚར་མཚན་དཔའི་སྐྱུ་འཕུལ་ཐ་
མལ་པའི་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱི་སྐྱུའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ལྟ་དང་བཅས་

པའི་སྐྱུ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་གྱི་མ་འདྲིས་པའི་མངལ་བཤེས་ཆེན་པོ། སྤེ་སྟོང་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྤེ་བཞིའི་དགོངས་དོན་དངོས་སྟོབས་གྱི་རིགས་པས་འབྱེད་པ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་མཁྱེན་རབ་

གྱི་དབང་ཕུག །སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་

ཅད་ཚུ་ཤིང་ལྟར་སླིང་པོ་མེད་ཅིང་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་ཚུ་ནང་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་གཟིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ། གཞན་དང་མི་མཉམ་པའི་བྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་
གཤེགས་ཀྱང་བཀའ་གདམས་རྣམ་ཐར་གཙང་

མའི་ཀུན་སྨྱོད་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་བའི་གསུམ་ལྟན་དོན་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ། དྲིགས་ལྟན་ཆེ་རྒྱ་དུ་མས་གཙུག་རྒྱན་དུ་བཀྱར་ཡང་ཆེན་པོར་སློམ་པའི་དྲི་མ་ཙམ་མེད་པར་སླིང་རྗེའི་གཟིགས་
པ་དམན་པའི་ཡུལ་ལ་སླ་ལྟག་དུ་འཇུག་པའི་

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ། འཇམ་མགོན་ལྷགས་བཟང་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཉིད་མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་གསུམ་གྱིས་འཛིན་སྨྱོང་སྤེལ་བ་ལ་འབྲན་པའི་ཟླ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་
རྗེ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་སྤྲང་ངོའི་

སྐྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གསུམ། མཁྱེན་བརྩེ་རྒྱས་གསུམ། མཁས་བརྩན་བཟང་གསུམ། ལྟ་སློམ་སྨྱོད་གསུམ། འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ། ཐོས་བསམ་སློམ་གསུམ་སོགས་མཛད་

པའི་ཆ་རེ་རེ་ནས་འངས་མགོན་ཙཱ་

@006A ཨྲ། །ཁ་པ་དང་སྤྱི་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད། ཉང་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟན། གསང་བ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་བའི་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ཐོང་བ་སྒྲོ་བྱར་མཆིས་ཀྱང་། མང་དུ་དོགས་པས་
རེ་ཞིག་བསྐྱེད་ས་ནས།

ད་ལམ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྤྲད་དུ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ནས་གསུངས་པའི་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བའི་ས་བཅད་དང་མཐུན་པར་སྒྲོས་ན། རིགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་རྒྱལ། རྟེན་
དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་རྒྱལ།

བརྟེས་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་རྒྱལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རིགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་རྒྱལ་ནི། རྒྱ་ཡི་རྩས་ལས་འགོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་གསོལ་དཔོན་ཉི་
གནས་ཀྱན་དགའ་འབུམ་གྱི་བརྒྱུད་པ།

འབའ་ར་པ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་སོགས་དམ་པའི་སྤྱིས་བྱ་བར་མ་ཆད་དུ་བྱོན་པའི་བརྒྱུད་དུ་ཡབ་སྐེར་ཆབ་སྤེལ་བའི་གཞུང་ཞབས་ཆོ་བརྟན་ནམ་རྒྱལ་དང་། ཡུམ་དཀོན་མཆོག་སྒྲོལ་མ་

གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱོད་མཚར་བའི་ལྟས་དང་

བཅས་ཏེ་སྐྱེ་བལྟམས་ཤིང་། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་སྤྱིར་མཚན་མོ་བྱིས་ནང་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་འོད་ཀྱི་སྒྲིང་བ་ཆེན་པོ་དངོས་སུ་ཤར་ནས་བྱིས་ཀྱི་ཆས་དངོས་སོགས་གསལ་བ། དུམ་གྱི་
མནལ་ལམ་དུ་ཤར་ཕྱོགས་ནས་ཉི་མ་

རྩ་བོ་ཆེ་ཙམ་ཞིག་འཁོར་བཞིན་དུ་རང་གི་ཕྱོགས་འོང་བ། ཁང་ཐོག་ཏུ་ཞིང་སྒྲིང་དུར་ཁྲོད་བདག་པོས་བྱ་ར་བྱེད་པ་སོགས་དོ་མཚར་བའི་ལྟས་མང་དུ་བྱུང་བ་དང་། སྐྱེ་བལྟམས་ནས་ཀྱང་སྔོན་
གནས་ཇེས་བྲན་གྱི་གསུང་དང་། རྟོག་

@006B བྱུར་གཟིགས་པའི་ལུང་བསྟན་དང་། སྐྱེ་ལས་རིང་བསྐལ་དངོས་སུ་བབས་པ་སོགས་བྱུང་ཞིང་། སྐྱེ་སྒྲིང་ལ་སྟག་ཤམ་དང་སྐྱེ་སྒྲོད་ལ་རུས་རྒྱན་གྱི་རི་མོ་དཀར་ཐིག་གསལ་བ་ད་
ལྟར་མཇལ་དུ་ཡོད་པ་ལགས། གཉིས་པ་ཏེན་དེ་ལ་

ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་རྩལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མང་དུ་ཐོས་པ་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་རྩལ་ནི། དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། རིགས་པའི་དབང་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་རྟོག་

གུར་པ། །དེ་འཆད་པ་ནི་དགའ་བ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་འབྲིད་པར་བྱེད་པ་ལ། དེའི་རྒྱ་ལམ་བགོད་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་དོགས་བཅད་དེ་འཆད་པ་པོ་རང་ལ་སྒྲོག་
དུ་མ་གུར་བ་ཞིག་དགོས་པར་གཟིགས་

ཏེ། དགྲང་ལོ་བདུན་ནས་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་སེར་སྤྲད་ཐོས་བསམ་ནོར་བུའི་གྲིང་དུ་ཆོས་ཁྱགས་མཛད་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་སྤངས་པར་མཛད་དེ་མཁས་པའི་ཕུལ་
དུ་ཕྱིན་པ་ན། མཁས་མང་འདུས་པའི་

དབུས་སུ་བྲ་སྒྲོར་གྱི་དམ་བཅའ་མཛད་ནས་མཁས་པ་མགྲུ་བའི་གཏམ་གྱིས་དོན་ལྡན་བྲགས་པའི་མེ་ཏོག་ཕྱོགས་གྱི་མཛེས་མའི་རྒྱན་དུ་བཀོད། དཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་བྲ་ཚང་དུ་ཐེབས་ཏེ་
གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་། དེའི་ནང་ནས་

ཀྱང་གྲ་མེད་དོ་ཟླ་ཐེག་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལ་གསུན་བསམ་མཛད་ཅིང་། ཅུ་ལཤད་སྤྱར་བའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་དོན་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་དུ་ཤར། དེ་ལྟར་མདོ་སྤྲགས་ཀྱི་

གཞུང་ཆེན་དུ་མར་སྐྱེས་པའི་ཆོ་ཡང་

@007A ཨྱེ། །དེང་དུས་ཐལ་ཕྱེང་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཆོག་རིས་བྱང་བ་ཙམ་ལས་སྒྲ་བའི་སང་ཆེན་དུ་སྒྲོག་པའི་སྟོང་སྐད་ཅན་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བར་རྒྱ་གཞུང་དང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལེགས་ལཤད་
རྣམས་གཞིར་བབྱང་སྟེ་ཆོས་སྡེ་

ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དང་། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་གོང་མ་དག་གི་གསུང་རྣམས་བྱང་བསྒྲིགས་ནས་དཀའ་གནད་སོ་སོར་དོགས་གཅོད་མང་དུ་མཛད་དེ་གཞུང་དོན་གྱི་འགངས་འཆུན་པའི་
བྱུགས་ངེས་བརྟན་པོ་འབྱུངས་ཤིང་།

དེ་ལྟར་གསན་བསམ་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁོ་འདི་ཟེར་ནང་འདི་ཟེར་གྱི་ཤགས་འབྱེད་པ་ཙམ་དང་། རང་རྒྱལ་གཞན་ཕམ་གྱི་ཆགས་སྤང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པའི་རྩོད་པ་སྐྱམ་པོ་
ཞིག་ལ་མི་ཆོ་བྱིལ་གྱིས་མགོ་བོ་ཕྱེས་

ཕྱོས་སུ་རྩོད་པས། ཆོས་ཇི་ཙམ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་དུག་གསུམ་གྱི་བྱུར་ཇི་རྣོར་སོང་བ་ཕལ་དང་ཕལ་གྱི་ངང་རྩུལ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རང་རྒྱུད་འདུལ་བའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིལ་བར་མཛད་

པས་མཁས་རྟགས་སུ་ཞི་ཞིང་དུལ་

བ་འདི་བྱང་། དེ་དག་གི་བར་བར་དུ་བད་དག་སྒྲིབ་སྒྲོར་སྒྲོང་དང་སྒྲན་ངག །དཀར་ནག་ཅིས་རིགས་སོགས་ཐུན་མོང་བའི་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལའང་སྒྱུངས་པར་མཛད་ཅིང་། ཚད་ལྡན་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཅུ་ཕྱག

ལྷའི་ཞབས་དུལ་སྒྱུ་བོར་བཞེས་ཏེ་ལུང་རྒྱན་པོ་ཏི་ལྷ་བརྒྱུད་ཏེ་བ་དང་། རེས་གནང་སྟོང་ཕྱག་ཙམ། ཁྲིད་ཆེན་ཁག་ལྷ་བཅུར་བརྒྱལ་བ། དབང་ཆེན་བཅུ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་སུ་ཏེ་བས་མཆོན་རིས་
སུ་མ་མཆིས་པའི་དབང་ལུང་

@007B མན་ངག་རྒྱ་མཆོ་ལྷ་བྱ་གསན་པར་མཛད་དེ་ཐོས་པ་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་དུ་སོན། གཉིས་པ་རྩལ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་རྩལ་ནི། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཁྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་
མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་

རྟེན་ལེགས་པར་གསུངས། །ཞེས་པའི་དོན་ཐུགས་ལ་བརྟག་སྟེ་སྤྱིད་པའི་ཐུན་ཆོགས་དུག་སྒྲུལ་གྱི་ཆང་ལྟར་གཟུགས་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་མཁན་སྟོབ་དགེ་

འདུན་གྱི་སྤྱན་སྒྲར་ཆོག་སྒྲ་ཕྱིའི་སྒྲོམ་པ་བཞེས་པ་

ནས་བབྱང་བཅས་མཚམས་སྤྱོལ་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་དུ་མ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་ཆོག་གས་བབྱང་བ་ལན་དུ་མ་དང་། ལྷག་པར་ཐུན་དུག་གི་
རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲོན་འཇུག་

ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པ་ཉིན་ལྟར་དུས་དུག་དུ་ཆག་མེད་མཛད་ཅིང་། ཅ་ལྟར་དང་ཟག་པ་རྒྱང་འབྲིང་སོགས་ལས་ཐུགས་བསྐྱང་བར་མཛད། རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་དོན་རྒྱུ་དཔོན་དུ་མའི་དྲུང་ནས་
རྒྱུད་སྤེལ་གོང་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་རིག་པ་

འཛིན་པའི་སྒྲོམ་པ་མགོས་ཤིང་རིགས་ལྷ་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་དམ་སྒྲོམ་རྣམས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བར་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཁན་སྒྲོབ་གྱི་སྤྱན་སྒྲར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་
བཅས་མཚམས་རྣམས་སྤྱན་འབྲས་ལྟར་

རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་སྟེ་ཉེས་ལྟར་གྱི་བྱི་མས་མ་གོས་པར་མཛད་ཅིང་། བརྒྱལ་ཉེས་ལྟར་སྤྱོལ་ཅོམ་བྱུང་ཡང་ངེ་མི་སྒྲམ་དུ་ཞག་དུ་མི་འགྲོགས་པར་འཕྲལ་དུ་སྤྱིར་བཙོས་གྱིས་དག་པར་མཛད།

ལྷག་པར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གྱི་མངའ་

@008A ༄། །བདག་སྒྲ་མ་གསེར་གླིང་པ་དང་ཞལ་མི་གཉིས་པ་བམ་ཆོས་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་ནས་
བསྟན་པའི་སླིང་

པོ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་མན་ངག་རྣམས་བུམ་པ་གང་བྱའི་རྒྱལ་དུ་གསན་ནས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་ཤར་ཏེ། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་མཛོད་ལས། རྒྱལ་གནས་ཐོས་དང་
བསམ་ལྷན་པས། །སྒྲོམ་པ་ལ་ནི་

རབ་ཏུ་སྒྲོར། །ཞེས་དང་། སྒྲིས་རབས་ལས། ཐོས་པའི་རྗེས་འབྱུག་སྒྲུབ་པའི་སླིང་པོར་བྱེད། །སྒྲི་བའི་རྗེང་ལས་ཆོགས་རྒྱུང་ཐར་བར་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་
ཕྱོགས་རེར་མ་སོང་བར་རྒྱ་དང་འབྲས་

བུའི་རྒྱལ་དུ་འགོ་བར་གཟིགས་ནས། སྒྲར་གསུང་རབ་ལ་གསན་སྒྲོང་མཛོད་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་སྒྲིས་བུ་

གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟེ་དང་།

ལྷག་པར་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས། བྱུང་པའི་དབང་ལྷག་སྟོ་བཟང་སངས་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོ་ནས་རྣལ་འབྱོར་གསང་མཐའི་རྒྱུད་གྱི་སྟོང་པོ་
དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་བྲིལ་བུ་

ལུས་དགྱིལ་གྱི་དབང་ཁྲིད་མན་ངག་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསུན་ཏེ། ཐུགས་རྩལ་བའི་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་མཛད་པས་ཉམས་ཉོགས་ཀྱི་གྲོང་དོལ། རྗེ་ཉིད་སྟོབ་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་
རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་

@008B ཐོབ། མདོར་ན་ཕྱི་འི་རྒྱན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་རྩལ་བཞིན་བསྟན་པ་དང་། རང་གི་རྒྱན་སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་རྣམ་པར་དག་པས་ཉམས་ལེན་གྱི་
གནད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྟོ་འདོགས་ལེགས་

པར་བཅད་དེ་ཐུགས་ངེས་འབྱོངས་པ། བཅད་དོན་རྣམས་ཐུན་དུ་བཅད་དེ་གྲུས་ཉལ་བཙོན་པས་ཉམས་སུ་ལྷུང་བཞེས་མཛད་པ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱ་ཆོགས་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཆང་བར་བསྐྱབས་

པས། ནང་དུ་འབྲས་བུ་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་

པ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྲས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྒྱ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བར། རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ། འདོན་གཞན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་ཕྱིར། འདི་ནི་རང་
བཞིན་ཡིན་པར་བརྟེན། ཁེས་གསུངས་

པ་ལྟར་ལགས་ཤིང་། གསུམ་པ་བརྟེས་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་ཚུལ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་ཚོམ་ལས། ཐུབ་རྣམས་སྒྲིག་པ་རྒྱ་ཡིས་མི་འབྲུ་ཞིང་། འཕྱོ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱག་གིས་མི་བསལ་
ལ། ཉིད་གྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྤོ་མིན་

ཏེ། ཁོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་གྱུར། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་གདན་གཅིག་ཏུ་འཛོམས་ཀྱང་སྒྲིག་པ་རྒྱས་འབྲུ་བ་དང་། སྤྱག་
བསྐལ་སྤྱག་གིས་སེལ་བ། རང་གི་རྟོགས་པ་

གཞན་རྒྱུད་ལ་སྤོ་བ་སོགས་བྱར་མེད་པ་གསུང་གི་མཛད་པའི་སྒྲོ་ནས་གདུལ་བྱ་འདུལ་དགོས་པ་ལ། གསུང་གི་མཛད་པའང་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། མི་རྟག་སྤྱག་བསྐལ་སྟོང་བདག་མེད། ཞི་བའི་

སྒྲ་ཡིས་ཐབས་མཐུན་པས། །སྲིད་གསུམ་སྒྲོ་

@009A ༄། །བ་བསྐྱེད་མཛད་ནས། །སྤྱང་ན་འདས་ལ་འགོད་པར་མཛད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་མཚུངས་པར་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་
དྲུག་ལ་སོགས་དམ་པའི་

ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐྱལ་འབྱེད་པའི་རྩལ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་ན་སྐྱལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བྱོན་ཡང་དེ་ཕན་ཆད་ལས་སྒྲོན་དུ་མེད་པས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་
བའི་ཆོས་རྩལ་མཐའ་ཡས་པ་ཅི་འདོད་དུ་

སྐྱལ་བས། །གསུང་ལས་སྒྲུས་པའི་བྱ་སྒྲོབ་ཀྱིས་རྒྱ་རྟོར་བོད་གསུམ་དུ་བྱབ་སྟེ་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡངས་པར་མཛད་པ་ནི། །སྒྲོབ་དཔོན་
དཔའ་བོས། །འཇིག་རྟེན་རྣམས་ལ་བྱུགས་

བཅེ་བས། །ཡུན་རིང་ས་སྟེང་དམ་ཆོས་བཤད། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་ཕན་འདོགས་རྣམས་པའི། །སྒྲོབ་མ་དམ་པ་མང་དུ་བསྐྱུན། །ཞིས་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་ཤིང་བྱད་པར་དུ། །བསྟན་པ་

རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་མ་བྱུང་པ་ལས། །

བྱུང་གྱང་(14c6) ་ (14c6) ་ (14c6) བྱེད་པར་ཤོག། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐའ་དབུས་ཀྱན་ཏུ་ཚང་ལ་མ་ཉོར་བའི་འཇམ་མགོན་སྟན་བརླུད་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དུས་གྱི་མཐར་ཡང་
ཉམས་སུ་མེད་པར་སྤེལ་བ་ལ་འཇམ་མགོན་སྒྲ་མ་སྒྲར་

ཡང་བྱོན་པ་དང་སྒོ་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པར་མཛད་དང་མཛད་བཞིན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུབ་པ་འདི་ལགས་ཤིང་། མདོར་ན་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སངས་རྒྱུ་རྣམས་གྱི་གཡོ་བ་ནི། །རྒྱ་མིད་
འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །དབུགས་གྱང་སེམས་

@009B ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །སྟན་སྟངས་ཁོ་ནར་ཡང་དག་འབྱུང་། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་གསུང་བྱགས་གྱི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་སྟོས་ཅི། མཛད་པའི་ཆ་ཕྱ་མོ་ཐན་དབུགས་གྱི་རྒྱ་བ་
རྩོན་ཆད་གྱང་གཞན་དོན་གཏོང་ལེན་དང་། གྲགས་སྟོང་

རྒྱ་དེའི་སྒྲ་དབྱངས་མ་བཅོས་སྒྲགས་གྱི་གདངས་སུ་སྒྲོས་པ་སོགས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྒྱ་གསུང་བྱགས་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ནི། ཇི་སྟན་དུ་ཡང་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས། རྣམ་

མཁའ་མིད་པས་འདབ་ཆགས་ལྷོག་པར་

མི་འགྱུར་ཏེ། །འདིར་ནི་རང་མཐུ་ཟད་པས་ལྷོག་པར་འགྱུར་དེ་བཞིན། །སློབ་མ་དང་བཅས་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་མ་བཟོད་ལྷོག་པར་
འགྱུར། །ཞེས་མཁའ་ལྷིང་དབང་པོ་རྣམ་མཁའ་

བཟོད་པ་ན། རྣམ་ཞིག་ན་རང་གི་གཤེག་རྩལ་ཟད་ནས་སྤྱིར་ལོག་པ་ལས་རྣམ་མཁའ་ཟད་དེ་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན། སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་

མཆོའི་བར་བཟོད་ཀྱང་རྫོགས་པར་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ནང་པན་རྩལ་ཁོ་ནའི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས། བདག་ལྟ་བུའི་རྩལ་མཐོང་གི་སྐྱེ་བོའི་བསམ་
བཟོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་

འདས་ཤིང་། ལྷག་པར་དེང་གི་དུས་འདིར་གྲུས་སློབ་སྤྱེལ་མིང་པ་བདག་ནས་འཕྲུལ་ཡུན་སྤྱི་སྤྱོས་ཀྱི་དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡིད་ལ་བརྟག་སྟེ་རྩལ་གྲུ་མ་རྟེན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་

པ་བཞིན། གནས་ཕུན་སུམ་

@010A ༄། །ཚོགས་པ། ཇི་སྐད་དུ་ཡང་འཇམ་དཔལ་ཙུ་རྒྱད་ལས། ངན་མུ་ངན་འདས་འོག་དུ། །ས་ཡི་སྟང་འདི་སྟོངས་པ་ན། །ཁྱེད་ཉིད་གྱིས་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱིས། །སངས་
རྒྱས་མཛད་པ་བྱེད་པར་

འགྱུར། །དེ་ཚེ་དགོན་ཆེན་རབ་དགའ་བ། །ཁ་བ་ཅན་ན་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་གདམས་ངག་འབོག་པའི་རྒྱལ་པོ་ལས། ད་ལྟ་ང་ལ་ཤེལ་དཀར་གྱི། །སྤང་བ་སྟོར་བའི་བྱེད་
འདི། །མ་འོངས་སྟིགས་མའི་དུས་སུ་ནི།

འབྲི་དང་ལྡན་པའི་ས་མཚམས་སུ། །དགོ་ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་པ་འདེབས། །སྟོ་བཟང་ཞེས་བྱའི་མིང་ཅན་བྱང་། །འཁོར་ནི་རྣམ་མང་བསྟུ་བར་བྱེད། །ཚོས་སྟོན་བཅུ་ཡི་རྒྱན་འཛུགས་
ཅིང་། །ཞེས་དུས་དང་དགོན་གནས་

མཚན་སྟེ་མཛད་པ་དང་བཅས་རྒྱལ་བ་ཉིད་གྱིས་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན། ༄། །བཅུན་བཅུན་པའི་འཁོར་ལོ་དུར་སྟིགས་གི་གར་དུ་སྟོས་པ་ཇི་བཅུན་སྟེ་མ་ཀུན་གཟིགས་སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་

དབང་པོ་ཞེས་གྲགས་སྟན་

གྱི་བ་དན་སྤྱི་པའི་སྟོན་ལས་བརྒྱལ་བ་དེ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ཏེ། མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེར་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཐེ་
ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དབྱངས་ནས་

ཕྱང་སྟེ་མདོ་སྒྲགས་གྱི་བསྟན་པའི་གནད་ཀྱི་ལུང་རིགས་ཚད་མའི་ལམ་ནས་གསལ་བར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྟོལ་བཟང་གིས་
འཇམ་གླིང་མཐའ་དབུས་ཀྱི་ཏུ་

@010B བྱུང་སྟེ། ལྷ་སའི་ཐོག་གི་ཆོས་གྲ་ས་ཆེན་གྱུར་གྱུ་གཞི་རྒྱུ་གྱིས་བཀའ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་དང་འབྱུང་འབྱུར་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆུ་འགོ་གངས་ལ་ཐུག་པའི་རྩ་བའི་མ་ཕྱི་གཅིག་ཕྱར་
གྱུར་པ་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་

བའི་གླིང་ཞེས་ཕྱི་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་གནས་སུ་འོས་པའི་དབེན་པའི་རི་ཁྲོད། རང་ལྟར་ན་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཕོ་བྱང་། གསང་བ་ལྟར་ན་ངོ་མཚར་མེད་ཀྱང་བཀོད་པའི་ཞིང་དང་

གཉིས་སུ་མེད་པ། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱལ་བའི་

དབང་པོ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས། གནས་ས་འཛིན་མཐོན་པོར་ལྷན་ཆགས་སྟོར། །ཇི་བདེ་གཤེགས་ཀུན་གྱིས་བྱིན་བརྒྱབས་ཤིང་། །དོན་ཡི་ཤེས་རང་སྣང་སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱི། །དཔལ་རྒྱལ་བའི་
དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་གྱུབ། །

ཅེས་དང་། ཞིང་རྣམ་དག་བྱིན་རྒྱབས་གཡང་དུ་ཆགས། །ཉམས་དགའ་བདེ་འབྲོག་གི་རི་བོ་ཆེ། །ཇི་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་དགའ་ལྡན་ཞེས། །སྟོགས་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་
དེར། །ཞེས་སོགས་དོན་མཐུན་གྱི་བསྒྲགས་

བརྗོད་མཛད་པ། ཇི་སྒྲུ་མ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་ལཤད་སྒྱུབ་གྱི་མཛད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱུངས་ཤིང་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གནས་མཚོག། །ས་དོ་རི་བྲག་ཅི་ཤིང་ཕྱ་མོ་རྩུན་ལ་ཇི་སྒྲུ་
མའི་གསང་གསུམ་དོ་ཇི་འི་བྱིན་

བརྒྱལ་ན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཕབ་པས། གནས་འདིར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་སོགས་ཆོས་སྟོན་ལ་གཞིལ་བ་ལྟ་ཅི། ཐ་ན་ལུང་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ཀྱིས་གོམ་པ་གཅིག་ཙམ་བགྲོད་པའང་

སྟོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐལ་མཐུ་

@011A ཨྲ། །ལས་ལྟོས་དགོས་པས། འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡ་བྱལ་ཤར་ཅེ་ཐོས་བསམ་ནོར་བུའི་གླིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། དེ་ཡང་དཔལ་ལྷན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་
པས།

དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་བསྐྱབ་བྱ་རུ། །བྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་དཔུང་བུའི། །འདི་ཡི་སྲིན་བུའི་གྲངས་མཁྱེན་པ། །ངེད་ལ་འགར་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད། །སྤང་དང་དོར་བུའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་དང་བཅས་
པ་རིག་མཛད་པ། །གང་དེ་

ཚད་མ་ཉིད་འདོད་ཀྱི། །ཐམས་ཅད་རིག་མཛད་མ་ཡིན་ནོ། །རིང་པོ་མཐོང་བའམ་མིན་ཡང་རུང་། །འདོད་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན། །གལ་ཏེ་རིང་མཐོང་ཚད་ཡིན་ན། །རྩུར་ཤོག་བྱ་གོད་
བསྟེན་པར་བགྱིས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲོལ་བ་དོན་གཉིར་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་ནི་ས་འོག་གི་སྲིན་བུའི་གྲངས་མཁྱེན་པ་དང་། མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ཐག་རིང་གི་གཟུགས་མཐོང་

བ་སོགས་མངོན་ཤེས་དང་

གྲུབ་ཉག་ས་རི་བྱུང་ཡོད་པ་ཙམ་མི་མཁོ་ཞིང་། བསྐྱབ་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྱོད་པའི་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་སྒྲིང་དོར་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཇི་བཞིན་
གཟིགས་ཤིང་གཞན་ལ་སྟོན་

པར་མཁས་པ་ཞིག་དགོས་པ་གསུངས་པ་བཞིན། ལུ་མ་བརྒྱུ་པ་ལས། རྩལ་བྱིམས་ལྟན་ཞིང་འདུལ་བའི་ཆོག་ཤེས། རྟན་པར་སྦྱིང་བཅུ་འཁོར་ནི་དག་པ་དང་། རྟོན་དང་ཟང་ཟིང་པན་
འདོགས་ལ་བརྩོན་པ། །

@011B དུས་སྟུ་འདོམས་པ་དེ་ནི་སྒྲ་མར་བསྟགས། རྟོན་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཤེས་གཉིན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉིར་ཞིབ་ (14c6) འ (14c6) འ
14c6) སྟོ་བ་སྤངས་ལ་བསྟོན། རྟོན་ཐེག་ཆེན་བྱུན་

མོང་བའི་སྡེ་སྟོད་ནས་བཤད་པའི་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་དང་། སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས། བཟན་ཞིང་དུལ་ལ་སྟོ་གོས་ལྟན། རབ་ཅོད་ལྟན་བྱང་ལ་གཡོ་སྦྱུ་མིད། རྟགས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་

ཤེས། །སྒྲིང་བཅུར་ལྟན་ཞིང་བསྟན་

བཅོས་མཁམས། །དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས། །དགྱིལ་འཁོར་འབྲི་བའི་ལས་ལ་མཁམས། །སྤྲུགས་བཤད་པ་ཡི་སྒྲུར་བ་ཤེས། །རབ་རྟུ་དྲུང་བཞིན་དབང་པོ་འདུལ། །ཞེས་སྤྱི་ནང་གི་དེ་ཉིད་
ཉི་ཤུ་སོགས་དོན་རྒྱུ་པ་

ནས་བཤད་པའི་དོན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ། གསུམ་ལྟན་དོན་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་བྱིན་ཅན་སྒྲ་མ་སྟོ་བཟང་ཐུབ་དབང་དོན་འཆང་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་
འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཆོད་པལ་བཟང་པོའི་

ཞལ་སྤྲ་ནས། འཁོར་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ། བཀའ་གདམས་སྤྲེགས་བམ་ལས། མདོར་ན་གནས་མཆོག་དེ་དག་རྟུ། །དང་པོ་བཞི་བྲ་ནས་བཟུངས་ཏེ། །ཐ་མ་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་
གསུམ། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལྟན་ཤུ་འུ་འུ་སྤྲེགས་པ། །

འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མགོན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གནས་འདིར་དང་པོར་དགེ་འདུན་བཞི་བྲ་ནས་བཟུང་སྟེ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཏེ་མཐར་སྟོང་ཕྲག་གི་ཕྱེད་ལྔ་བརྒྱ་དང་། དེའི་སྟོང་སུམ་སྟོང་བསྟན་པས་

སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱའི་གངས་སུ་

@012A ཨྱེ། །ཉི་བའི་བསྐྱབ་གསུམ་འཛིན་པའི་ཤྱག་ཉི་སྤྲུལ། ཤྱག་ཉི་དག་སྟོང་མང་དུ་འདུས་ཉི་འགོ་བའི་མགོན་དུ་འགྱུར་བ་ལུང་བསྟན་པའི་དག་འདུན་ཆོས་གོས་ངན་ངོན་ཙམ་གྱིས་
ཆོག་ཤེས་པ། གནས་མལ་

དང་བསོད་སྟོམས་ངན་ངོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ། སྟོང་བ་དང་སྟོམ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་སྟེ་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ལ་གནས་པའི་དག་འདུན་གནས་འདིར་གཉུག་མར་གནས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་གཞི་བབྱང་གདན་ས་ཆེན་

པོ་གཞན་དང་སྟོགས་གཞན་ནས་འདུས་པ་དང་བཅས་ཉི། བསྟན་པའི་ཁྱར་ཆེན་ཐེག་པའི་སྒྲ་སྒྲུལ། མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཟབ་དོན་སྒྲ་བ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་
བཀའ་རབ་འབྱམས་དག་བའི་བཤེས་

གཉིན་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་རྣམས་ངི་མ་མེད་པའི་རིགས་ལམ་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ་ཉིན་མཚན་འཁོར་ཡུག་དུ་བརྩོན་པ་མི་སྟོང་པའི་

སྒོ་གསལ་སྒྲོབ་གཉིར་བ། དབེན་པའི་

རི་སུལ་དུ་ཆོ་སྒོས་བཏང་གིས་སྒྲུབ་པ་སྤིང་པོར་མཇད་པའི་བྱ་བཏང་རི་ཁྲོད་པ་སོགས། མདོར་ན་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གཟུར་གནས་སྒོ་ལྟན་དོན་གཉིར་བ། །ཉན་པོ་སྒྲོད་ཅེས་བྱ་བར་
བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་

ཉན་པ་པོའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་ཆང་པའི་དད་འདུན་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲོང་ཕྱག་གཉིས་སུ་ཉི་བར། དུས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་གངས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་
རྒྱལ་ལ་བརྩམས་ཏེ་རབ་

@012B བྱུང་དུ་ཕྱེ་བའི་ནང་ཆོན། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་རབ་རྒྱལ་ས་སྟག་ཉིར་རྒྱ་ལྔ་པ་སྒྲོན་གྱི་ཉི་བའི་བྱ་ཤིས་རྒྱ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་གྱི་གཟའ་ཆོས་མཆོག་ཏུ་དགེ་བ་ནས་བཟུང་། ཆོས་ཕུན་
སུམ་ཆོགས་པ་འབྲོམ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོས།

ངོ་མཆར་བཀའ་ནི་སྒྲེ་སྒྲོད་གསུམ་པོ་སྟེ། །གདམས་པ་སྤྱིས་བྱ་གསུམ་གྱིས་རབ་མཛོས་པའི། །བཀའ་གདམས་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་སྤང་བ་འདིར། །འགྲོ་བ་གང་གིས་བགྲང་ཡང་དོན་ཡོད་

འགྱུར། ཁྱིམ་དང་། རྒྱ་མཚན།

གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་བསྐྱུ་བསྐྱུ་བས། རྒྱལ་འདི་ཐུན་རེ་བཏོན་དང་ཉན་པས་ཀྱང་། དམ་ཆོས་འཆད་དང་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་སོགས། རྒྱབས་ཆེན་སྤྱད་པར་ངེས་པས་དེ་དོན་
བསམ། ཁྱིམ་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བའི་

གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་དོན་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནམས་རྒྱལ་སྤྱས་མི་ཕམ་པ་དང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གྱི་མན་ངག་ལ་བཏོན་ནས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གྲུ་སྐྱབ་དང་
ཐོགས་མེད་གྱིས་རྩི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་

ལམ་སྲོལ། དཔལ་ལྷ་གཅིག་དྲི་པོ་ཀ་ར་དང་འཇམ་མགོན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས་འཕགས་བོད་གྱི་མཁས་གྲུབ་གསེར་གྱི་རི་བོ་ལྟ་བུར་རིམ་པར་བྱོན་པ་ནམས་གྱི་ཉམས་སྤྱོད་ཆད་མའི་སྒྲོ་ནས་
གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གདམས་

ངག་ཉིད་ཁྱུ་སྐལ་ལྷན་གྱི་སྐྱེས་བུ་སངས་རྒྱས་གྱི་སར་བཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས། ཆོས་ལུང་བརྒྱུད་ཁྱིམ་བཞི་སྟོང་གི་བརྗོད་བྱ་ནམས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་

པར་བསྐྱུས་ཏེ་ངོ་བོ་མ་ཉོར་བ།

@013A ༄། །གོ་རིམ་མ་འབྲུགས་པ། བྲངས་མ་ཆད་པར་གང་ཟག་གཅིག་འཛང་རྒྱ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པར་བྲིལ་བ། དེའི་གནད་གྲིས་འདི་
ལ་ཉན་བསམ་བྱུན་

གཅིག་ཙམ་བགྲིས་པས། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྐྱད་ཅིག་གིས་བསྟུད་པ། ཆེ་བ་བཞི་ལྟན་བྱང་རྒྱབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཞེས་ས་གསུམ་
གྱི་སྟོན་མེ་གཅིག་

ཕུ་འདི་ཉིད་གྱི་ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད་གྱི་ནང་ཆོན་རྩེ་སྒྲ་མ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བྱང་རྒྱབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་མཆན་བུ་བཞི་སྟུགས་གྱི་སྟོང་ནས་བཤད་
ཁྲིད་དང་། པཎ་ཆེན་སྟོ་

བཟང་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་བདེ་ལམ་གྱི་སྟོང་ནས་ཉམས་ཁྲིད་གཉིས་སྟུགས་ཏེ། སྒྲ་སར་འཇམ་ལ་དཀའ་སར་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་པ། བཟོད་བྱའི་སྟོང་པོ་མི་

གསལ་བར་འབྲེལ་མེད་

ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་བ། ལུང་རིགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རང་བཟོའི་གཏམ་གྱིས་གཞན་མགོ་བསྐྱོར་བ། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ལ་མི་འདྲིལ་བར་ངག་སྒྲོས་སྒྲ་ཚོགས་གྱིས་ཉི་མ་འཕུལ་བ་སོགས་
ལཤད་པའི་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་དང་

བྲལ་ཞིང་། སྒྲོས་ལཤད་གང་མཛད་གསལ་ཞིང་འདྲིལ་བས་ངེས་པ་སྐྱེ་སྤྲུབ། གནད་དོན་རྣམས་སེམས་ཀྱི་སྟངས་དུ་བསྐྱོར་ཚུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་རྒྱད་ཁུལ་ཆབས་ཆེ་བ། བྱད་པར་རྗེ་རང་ཉིད་
ཀྱི་ཉམས་སྟོང་གི་སྟངས་ནས་

@013B གསུངས་པས་འཆད་པ་པོ་གཞན་དང་གཞན་དག་གིས་ལུང་རིགས་རྒྱ་ཆེར་སྒྲོས་ཏེ་ལཤད་པ་ལས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞོར་འཕྲོས་ཙམ་གསུངས་པ་གདུལ་བྱའི་སྒྲོ་སྒྲ་གཏིང་ནས་འགྱུར་
ཆབས་ཆེ་བ། ཉམས་ལེན་གྱི་དམིགས་

སྐྱོར་རེ་རེ་ནང་དུ་འང་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་གནད་རྣམས་ལམ་ལམ་དུ་འདུ་བ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གྲུ་བཞི་ལམ་གྱིས་འབྱེར་བའི་བྱད་ཆོས་མིང་དང་དོན་དུ་མཐུན་པའི་མན་ངག་གི་གནད་དང་

ལྷན་པར་སྒྲུལ་པས། བདག་ཅག་

འདིར་འདུས་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐེག་མཆོག་བསྟན་པའི་སྤིང་པོའི་སྐྱལ་བ་མཆོག་ལ་སྒྲོར་བར་མཇོད་པའི་བཀའ་འདྲིན་ནི་བདག་ལུས་སྟོང་གསུམ་གྱི་དུལ་གངས་དང་མཉམ་པར་གྱུར་ནས་དེ་
རེ་རེས་ཀྱང་སྟོང་གསུམ་རིན་

ཆེན་སྒྲ་བདུན་གྱིས་བཀའ་སྟེ་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་སྤུལ་ཡང་ཆ་ཙམ་གཞུལ་བར་ག་ལ་རུས་ཏེ། བཀའ་འདྲིན་གྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་གསལ་བ་པའི་སྤྲད་དང་། དེར་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་སྟག་ཁྲ་བ་དུག་
པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཉིན་མགོན་

པོ་མཆོག་ཉིད་སྒྲར་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ས་སྟག་ཁྲ་བ་དུག་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཉིན་སྐྱ་བལྟམས་པའི་འཁྲུངས་ཆོས་མ་བསྐྱིགས་སྟུན་གྱུབ་ཏུ་འགྲིགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱ་མ་འཆོལ་བ་སྐྱ་
ཆོ་རྒྱལ་བ་ཆོ་མཐའ་ཡས་པའི་

ངོ་བོར་བརྟན་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྤྲད་དུ་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་བཀོད་པས་སྒྲ་བྲངས། ཅུང་མཐུན་ཡོ་བྱད། བཀྲ་ཤིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྩམ་དང་དངོས་འབྱོར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཕྱན་བྱ་དང་

བཅས་རང་གཞན་གྱི་ལུས་

@014A ཨྲ། །ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་དག་བའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྱིན་མི་བད་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སྒོམ་སྒྲངས་ཏེ་སྤུལ་བ་ལགས་ན། འབྲུལ་བའི་
དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་

དམན་རུང་། བདག་ཉིད་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ཚིག་ཏུ་བཟུང་ནས་དགེས་པའི་སྤྱན་རས་ཡུད་ཅམ་འབེབས་པ་ནས། སྤྲུང་ཡང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྒྲིང་པོ་ནི། རྒྱུད་སྒྲ་
མ་ལས། བརྒྱ་བྱིན་རྩ་

སྤྱིན་ཚངས་པ་དང་། །ཉི་མ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྱོད་སྤྱིན་བཞིན། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དཔེ་དགུའི་སྒྲོ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་
གསུམ་དང་། དེའི་འཕྲིན་ལས་

གསུམ། སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ། ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་བཅས་སྤྱན་གྲུབ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་འཁོར་བ་ཇི་སྟིད་པར་སྤྱན་གྲུབ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་

སྒྲིབ་གདུལ་བྱས་གསོལ་

བ་བཏབ་པའི་རྒྱུ་འཛོམས་ན་རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བས་འབྲས་བུ་གཤོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བར་ངེས་པས་ན། ཇི་སྐད་དུ་ཡང་། མཁས་མཆོག་དབྱིག་གི་གཉིན་པོས། སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་མིག་
ནི་བྱམ་གྱུར་ཅིང་། །

དཔང་གྱུར་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཟད་པ་ན། །དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་རང་གར་གྱུར་བ་ཡིས། །ངན་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་དགྲགས་སོ། །རང་གྱུར་རང་གྱུར་བསྟན་པ་གཅེས་འཛིན་
རྣམས། །མཆོག་དུ་ཞིར་གཤེགས་འགོ་

@014B མགོན་མེད་པས་ན། །འདོམས་མེད་ཡོན་ཏན་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །དྲི་མས་དགའ་མགུར་དེང་སང་འདི་ན་སྟོན། །དེ་ལྟར་བྱབ་པ་དག་གི་བསྟན་པ་ནི། །སྟོན་མར་སྟོན་ཕྱིན་
འབྲ་དང་དྲི་མ་རྣམས། །སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་དུས་སུ་

རིགས་ནས་ནི། །ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་ཀྱིས། །ཞེས་སྤར་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་བྱོན་པའི་དུས་སྐབས་ཀྱང་བསྟན་པའི་གནས་རྩལ་ལ་བྱགས་སྤུང་བའི་གསུང་དེ་ལྟ་བུ་

གསུངས་དགོས་ན། དེང་གི་དུས་

སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་གཅིག་ཕུ་དེ་ནི་རིང་མོ་ཞིག་ནས་རྟུབ། ཡབ་གཅིག་འཇམ་མགོན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ནི་མ་བུགས། དཔང་པོར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་
པ་བསྟན་པ་ལ་གཅིས་པ་

ཕལ་མོ་ཆེ་ནི་ཞི་བར་མནལ། ཟོག་པོ་གཡོ་བྲམ་གྱིས་སྐྱེ་བོ་བསྐྱུ་བ་ཅུ་སྐྱུར་དང་གྱི་ལའི་ངང་ཚུལ་བཟུང་བ་དུ་མས་ནི་ཡུལ་འཁོར་བྱུང། ཆོས་པ་ཆོས་བཞིན་སྦྱོང་པའི་སྐྱེ་བོ་ནི་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་
བས་ཀྱང་དགོན་ཞིང་། བརྒྱ་ལ་རེ་

འགའ་ཙམ་ཡོད་ནའང་བྱ་རོག་ལུས་དཀར་བཞིན་དུ་ཀུན་གྱིས་བརྟམ་ཤིང་སྤང་། པ་སྦྱ་མ་བཀའ་ངོན་ཅན་འཇམ་མགོན་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བདག་ཅག་གི་དོན་དུ་སྐྱུ་དང་སྦྱོག་ལ་མ་གཟིགས་
པར་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོས་

ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབས་ཏེ་ཟས་ཆོག། །བཏུང་ཆོག། །ལག་ཏུ་སྒྲང་ཆོག་ཏུ་སྦྱལ་བའི་སྟོན་བརྒྱད་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་བྱངས་བདེ་གྱི་ནད་པ་སྟོན་པས་བོར་བའམ། སྤང་བར་གྱི་བྱིམ་རུལ་

བ་བཞིན་དུ་བདག་ཏུ་

@015A ༄། །འཛིན་པ་སུ་ཡང་མེད། རེས་འཇུག་ཏུ་སྒྲོམས་པ་སྐྱེད་པུ་གསེར་དུ་སོང་བའི་དབུལ་པོའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་བདག་དང་བདག་འདྲ་བ་པལ་ཆེར་གྱི་ཁ་སྟབས་ནི་འདི་ལྟར་ཟད།

གང་ནས་བསམ་

ཡང་སྟོང་ཁྱད་རྒྱུ་བཞིན་དུ་གང་བའི་བསྟན་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་འདི་དག་ཐུགས་ལ་བརྟག་ནས། ཇི་སྐད་དུ། ནམ་མཁའའི་མཐས་གཏུགས་འགྱུར་བ་ཇི་ཙམ་

པ། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐའ་

ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། ཇི་ཙམ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་མཐར་གྱུར་པ། །བདག་གི་སྟོན་ལམ་མཐའ་ཡང་དེ་ཙམ་མོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གདུལ་བུའི་སྟིགས་མ་བདོ་བའི་ངང་རྒྱལ་ཇི་ཙམ་འཕེལ་བ་དེ་

ཙམ་དུ་བཟོད་སྟོབས་དང་ཐུགས་

བསྐྱེད་གྱི་གོ་ཆ་ཆེས་ཆེར་བཞེས་ནས་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དུ་སྐྱེ་ཆོ་ཞབས་པད་བསྐྱལ་པ་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་དོ་རྩེའི་ཆོས་བདུན་གྱི་དོ་བོར་བརྟན་པར་བཞུགས་ནས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་

རྒྱུ་མི་ཆད་དུ་བསྐྱོར་བ་དང་།

བདག་ཅག་འདིར་འདུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་མགོན་པོ་མཆོག་གིས་མཉེས་བཞིན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། དེའི་མཐུ་ལས་སློབ་ཐང་བསྟན་པའི་སླིང་པོའི་ཉམས་ལེན་དང་
མི་འབྲལ་ཞིང་། འགྲོ་ཀྱན་

སློལ་བ་ལ་མི་ཉུམ་པའི་མཐུ་ཆེན་རྒྱལ་སྤྲས་དཔའ་བོར་གྱུར་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛད་པ་དང་སློན་ལམ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུས་ཡོངས་སུ་
སྤྱབ་རྒྱས་སོགས་ཇི་

@015B ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རེ་འབྲས་རྣམས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པའི་སྤྱབས་འདུག་བཅུ་བས་གཟིགས་པ་མཁྱེན། ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལགས་ན་བཅུ་བའི་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་
སྤྱི་བོའི་མཛེས་རྒྱན་དུ་སྤྲིན་

པ་མཁྱེསྱེ(EN) ལགས།། །།དགོ་ལེགས་འཕེལ།། །།